

ОТЧЕТ

ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЧИТАЛИЩЕ „СВ. ИВАН РИЛСКИ - 1922” за 2018г.

Уважаеми дами и господа, членове и гости на читалище „Св.Иван Рилски -1922”. Читалищата в България са изконни носители на българския дух и култура през вековете. Те носят в себе си нематериалното културно наследство, традиции, образование, възпитание и благотворителност, които са в основата на тяхната дейност в полза на обществото. Задачата им е да откликват на нуждите на местното население, да участват активно в обществения живот и да бъдат притегателни културно-образователни и информационни центрове. През изминалата 2018г. в нашата дейност продължи отговорната работа на Настоятелството, читалищния колектив, на художествените ръководители, на участниците в школи и състави и на читалищните деятели за развитието на читалището ни, като важен културен и информационен център за населението на Мрамор. Селото ни има своята богата история, в която от създаването си и до наши дни читалището продължава да дава своя принос за развитието му, за запазване и предаване на местните традиции, празници и обичаи, за популяризирането и развиването на традиционни и съвременни форми на работа с деца и възрастни. Развитието на любителското художествено творчество, активната библиотечна дейност и социална ангажираност бяха в основата на дейността ни и през 2018г.

Държавната субсидия от 50250лв. изразходвахме основно за възнаграждения на персонала, осигурителни вноски, ДОО, трудова медицина и застраховка на сградата. От Дирекция „Култура и образование” към Столична община получихме 300лв. финансиране на проект за провеждане на традиционния празник „Тодоровден”. За пореден път своята финансова и организационна подкрепа за празника даде и Стефан Найденов, без който този празник не би съществувал.

Читалището имаше сключени договори за наем на пет помещения и наем на 48.904дка земя. Получените средства от тях използвахме за развитие на дейността и издръжка на материалната база.

Програма „Зелена София” на Столична община одобри наш проект. Заедно с доброволците Анелия и Влади и кмета на селото Ивайло Иванов, читалищния колектив засади цветя на паметника, храсти и дръвчета в зелената площ до детската площадка. Там беше поставена и беседка. Предстои да получим и разположим още 6 пейки и циментови кошчета за отпадъци и да завършим проекта. Той е на обща стойност 2998лв.67ст. и се реализира, чрез предоставяне на растителност, инструменти и парково обзавеждане от Столична община. Участвахме в този проект за да

помогнем в благоустрояването на зелената зона около читалищната сграда , която да се превърне в желано място за отдих и социални контакти на жителите и гостите на Мрамор.

Основните насоки в библиотечната дейност бяха за предоставяне на качествени услуги и осигуряване на равни възможности за достъп до знание и информация на местната общност. За поддържане и обновяване на библиотечния фонд, инициативи за насърчаване на четенето и привличане на повече читатели в библиотеката и ползватели на компютърния център. Провеждане на библиотечни културни инициативи за деца и възрастни .

Фондът на библиотеката в края на 2018г. наброяваше 14731 книги от всички отрасли на знанието. През годината бяха регистрирани 126 читатели, заети 4661 книги и направени 2229 посещения. Намалява броя на заетите книги от децата, увеличава се четенето при възрастните. Намаляват и посещенията, защото все повече се търсят за четене по-нови книги, с които библиотеката не разполага. Студентите и учениците от горните класове имат възможност и си търсят необходимата литература в много от столичните библиотеки. Жените са по-активните ни читатели. Децата твърде много забавят взетите през лятото книги за извънкласно четене и с това затрудняват обслужването на всички през ваканцията. Фондът беше допълнен общо с 285 книги, предимно от дарения на книги излезли от печат след 2000г. Общността в с. Мрамор прояви съпричастност към дейността на библиотеката и през цялата година граждани и потребители продължиха да даряват книги от колекциите си. Те бяха обработени, съставени са 11 акта за придобиването им чрез дарение и вече са достъпни за читателите.

Закупени бяха 12 книги на стойност 153.80лв., като част от изпълнението на проект „Еко осветление и еко обучение в библиотеката”. Този проект реализирахме с дадената ни финансова подкрепа от 2252 лв. от конкурса „Библиотеките активен участник в обществения живот” обявен от фондация „Глобални библиотеки–България”. За неговата реализация вложихме още 758 лв. и изградихме модерно енерго спестяващо осветление в библиотеката, репетиционната зала, две от читалищните фойета и на две работни помещения. В рамките на проекта проведохме и конкурс за детска рисунка насочен към екологичното възпитание на подрастващите. Участвахме с проект за закупуване на 260 книги на стойност 3000лв. в обявената сесия за финансова подкрепа от Министерство на културата но не бяхме одобрени.

Всички новопостъпили книги са обработени и отразени в електронния и топографския каталог. От 2006г. до днес в електронния каталог са вписани общо 6770 книги, от които постъпилите във фонда от 1996г. до момента, книгите от общ отдел, философия, религия, обществени науки,

от руската и българска художествена литература. Отчислени бяха 130 физически изхабени книги. Подменени бяха 48 изхабени книги с идентични получени, като дарение. Активно работеше и компютърния център в библиотеката, в който са включени 5 компютъра, и две мултифункционални устройства – скенер и проектор. Извършваха се дейности по техническата поддръжка на техниката и архивиране на базите данни, с които библиотеката работи. През изтеклата година са набрани, изработени и разпечатани информационни надписи, покани, брошури, и други рекламни материали. Сканирани, обработени и оформени са документи за вътрешна работа на библиотеката и читалището. Сканирани са множество библиотечни документи и са разпечатани за ползване от читатели. Читалището ни има сайт, който се администрира от библиотекарката. В него редовно се актуализираше информацията за дейността ни. Технически проблем наложи смяна на неговия сървър и домейн. С доброволния си труд програмиста Николай Христов изцяло обнови визията му. В него редовно се публикуват статии и снимки за читалищните прояви. Предоставя се и полезна за читателите библиотечна информация. На голяма популярност продължава да се радва и страницата на читалището в социалната мрежа Фейсбук. През годината продължи и работата на детски клуб „Приатели на книгата” и традицията за колективни посещения в библиотеката на ученици за запознаване с обслужването и фонда ѝ. Провеждаха се културни мероприятия и уроци по определени теми, но въпреки успехите в тази насока намаляването на броя на четящите деца е факт. Бяха организирани общо 23 библиотечни инициативи, по-значимите от които – „Ден на българското кино”, „Пътешествие в европейската детска литература” с литературно четене, рецитал за откриване на обновения паметник на руските освободители, гостуване на първокласниците в библиотеката посветено на Националната библиотечна седмица. Отбелязахме международния ден на детето в библиотеката и Деня на Ботев и загиналите за свободата на България с жители на Мрамор. Проведена беше „Лятна читалня” със забавления и четене на любими детски книжки. Продължихме инициативата „Библиотекар за един ден” и „Будители народни” с открит урок за ученици. Библиотекарката Василка Христова участва в организирани библиотечни квалификационни семинари и в третия национален форум „Библиотеките днес” организиран от фондация „Глобални библиотеки – България”

Самодейното изкуство обединява и създава мост между поколенията. Водени от интерес към българския фолклор и изкуство в читалището идват деца и хора с различни професии. Те отделят от сбободното си време и влагат своя труд и творчество. През 2018г. в читалището развиваха дейност 11 творчески колективи. Със задоволство можем да отчетем факта, че при нас работят дългогодишни ръководители и преподаватели доказали своя талант, професионализъм и съпричастност към развитието на читалищната ни дейност. Това дава възможност в читалището да се поддържат и развиват дългогодишни и постоянни дейности.

Виолета Петкова солист на хор „Мистерия на българските гласове”е ръководител на детската и младежка фолклорни групи **“Лазарица”**. Певческият талант и всеотдайната работа на Виолета Петкова, активната читалищна организаторска дейност и реклама привлякоха нови деца в групите. В най- малката възрастова група се включиха 6 деца от детската градина. Следващата група е от деца от началните класове на училището. Макар и плахо в нея вече се включват и момчета. В средната група пеят момичета от 6 и 7 клас. Младежката ни група съществува до края на месец април. Част от девоите в групата пъха в читалището дълги години - от детската градина до завършване на средното си образование. Днес вече те са студентки и имат своя друг път на развитие. За приноса си в читалищната дейност те получиха грамоти от читалищното Настоятелство. Ръководителката създава богат и разнообразен репертоар на певческите групи, съобразен с възрастта и певческите умения на децата. Изпълненията на фолклорна група „Лазарица” дадоха своя богат принос в културната ни програма за 2018г. Децата взеха участие в празника Тодоровден. Получиха втора награда от фестивала „Шопски наниз” в гр.Костинброд. През месец март участваха в културния проект на район „Връбница” – „ Да оцветим Европа с багри музика и светлина”. За представянето на обичая „Лазаруване” получиха трета награда от фестивала „Лазарица” проведен в гр.Елин Пелин. Журито на международния детски фестивал „Слънце иде” в с.Дрен присъди една втора и две трети награди за изпълненията на певческата ни група.

Женската фолклорна група ”Шопска плетеница” се ръководи от Стефка Събчева. Тя работи с огромно желание и постоянство. Дава сили и творческа енергия и обогатява репертоара на групата, в която пеят 16 жени от с.Мрамор и гр.София. Жените винаги с желание се включват във всяко едно местно читалищно събитие и са много инициативни и позитивни. Те са един сплотен колектив, който работи в приятелска атмосфера. Групата взе участие в Тодоровден и в организирания по проект на район „Връбница” фестивал „Минало и съвремие”. Гостува на проведения нощен концерт посветен на празниците на с.Бов. Участва в проведените през годината национални фолклорни фестивали „Лазарица”

в гр.Елин Пелин „Църногорски събор” в с.Гигинци ,”Ритъмът на България” в гр.Ловеч, в първия фестивал „Край Баталовата воденица” в гр.София и в първия фестивал „Заедно ще се чуем по-високо, по-широко, по-далеко” проведен в с.Рогозен. Любомир Додов и Руска Дросева представят на публиката цветистия шопски хумор по време на участията ни.

Хореографът Йордан Стоянов води обучението по народни танци в двата състава за деца и клуба по народни танци за възрастни „Зора”.Той работи с професионализъм и постоянство с четири групи на различна възраст. Стреми се във всяка една от групите да създаде подходяща условия за работа и да поставя хореографии съобразени с уменията на танцьорите. Безплатното обучение на децата продължава и то привлича нови деца. За улеснение на родителите в дните, когато има певческа и танцова репетиция децата организирано се вземат от училището от секретаря или друг читалищен служител.

В клуб „Зора” се формираха две групи - за начинаещи и за напреднали. Репетициите за възрастни се провеждат от понеделник до четвъртък всяка седмица.Те не се посещават редовно от всички поради лични ангажименти и това влияе на обучението и подготовката на танците. За изявиите на танцовия клуб с читалищни средства бяха ушити стилизирани туники. Емилия Костадинова подари репетиционни тениски и национални костюми на жените от напредналата група. В края на годината със собствени средства и по тяхна инициатива жените си поръчаха още по един костюм. Това дава възможност клубът да изучава и представя пред публика разнообразни танци. За участията на най-малките ни танцьори Йордан Стоянов сам търси и осигурява подходящи костюми. За тях предстои да бъдат ушити костюми с читалищни средства.

Детските танцови групи се включиха във всичките ни празници организирани през годината, а също така и в споменатите вече в отчета фестивали. Получиха трета награда от международния фестивал „Слънце иде” в с.Дрен. Заедно с певческата група в навечерието на Коледа представиха пред публика фолклорния концерт „Да посрещнем Коледа”. Танцов клуб „Зора” взе участие в местните празници на Богоявление ,на Тодоровден ,на празника на зетовите и снахите и в споменатите вече фестивали заедно с женската фолклорна група. Участва и в танцовите фестивали „Дръж се земя шоп те газии” в с.Доброславци, „Златни нишки” в с.Трудовец и „Окни па тропни” в с.Пролеша.

Лазарските и коледарски групи традиционно допълваха разнообразието на читалищната ни дейност. Групите пееха за здраве и плодородие и внасяха празнична атмосфера в домовете на мраморци на „Лазарица” и по „Коледа”, като поддържаха живи народните обичаи.

Школата за модерен балет и хип-хоп танци „Терпсихора денс” се ръководи от Теодора Байчева специалист балетна педагогика. Юли Найденов е ръководител на групата за хип-хоп танци. За поредна година

школата имаше своето много ярко присъствие в дейността на читалището. Увеличи се групата от 3 до 6 години, в която се включиха 22 момиченца от Мрамор и околните села. Ръководителката и танцьорите положиха огромен труд за да реализират участията си в България и в чужбина през 2018г. и да заслужат престижни награди. Ще споменем участията им в танцовите фестивали в България – „Денс уърд къп” в гр.Пловдив със спечелени две първи, две втори и две трети награди в различните танцови стилове и квота за участие в Световен танцов фестивал в Испания. Преслава Кирилова взе участие в петнадесетата танцова олимпиада в Москва и достойно представи школата, като спечели първа и втора награда, а също така и специалната награда за най- малък участник. В края на месец юни се проведе Световния танцов фестивал в Барселона, в който участниците ни спечелиха седмо и тринадесето място. Конкурса за модерни танци в гр.Самоков донесе на школата второ и трето място, ваучер от 500лв. и покана за безплатно участие в танцов фестивал в Сърбия през 2019г. Годишния концерт на „Терпсихора денс” в залата на читалището се превърна в сцена на грация,финес и красота и показа таланта на всички участници. С благотворителна цел на концерта бяха събрани средства за смяна на подовата настилка в репетиционната зала. Бащата на Катерина и Мариела Влахови също дари средства за ремонта и с помощта на читалищни средства от новия сезон залата, в която се провеждат всички репетиции е с нова настилка. Тук трябва да отбележим и голямата съпричастност на всички родители към участията и изяви в школата. Основно родителите заплащат всички разноски свързани с изявите. За един от фестивалите през изминалата година таксите за участие са поети с читалищни средства. Най-малките възпитанички на Теодора се представиха много добре на проведения в гр.София Коледен концерт на школата. Показаха и уменията си на открития урок в репетиционната зала пред родителите.

В курса по английски език с преподавател Светлана Антонова се обучаваха 30 деца от III до VII клас. Създаден беше график за работа съобразен с учебните занятия в училището. Децата включени в курса посещаваха занятията и получаваха трайни знания. Светлана Антонова е много добър професионалист, преподава отлично и влага усилия за езиковата подготовка на всички включени в курса. За съжаление, когато дойде втория учебен срок има и отпадащи от курса деца, но обучението продължава до края на месец май. Расте и тенденцията някои от родителите системно да закъсняват с внасянето на таксите, което пък води до забавяне на заплащането на труда на преподавателката. Въпреки това тя винаги проявява необходимото разбиране.

Христина Кръстанова ръководи курса по изобразително изкуство „Талантливко” влагайки своя художнически талант и усърдие.

Запознава децата с различни техники за рисуване, като им създава приятна атмосфера за работа и се стреми да развива техните заложби. В курса се включиха 12 деца от които 5 на възраст от 3 до 6 години. Увеличи се броя на момчетата. Организираните бяха две приложни ателиета за изработване на сувенири за подарък за Великден и Коледа. Две сезонни изложби във фойето на читалището представиха творчеството на децата. Част от тях проявиха активност и се включиха в организирания от читалището конкурс "Зелената енергия в моя дом". Четири деца взеха участие в конкурса за детска рисунка „Пролет върху листа” в гр.Кюстендил. Изпратихме рисунки и в организираните от фондация „Детето и фолклора” конкурс и в световния конкурс за детска рисунка „България 2018” на фондация „Малък Зограф”. За пета поредна година двама от малките ни художници рисуваха и в пленера организиран в гр.Пещера. В знак на признателност и уважение към неговите организатори те изработиха и подариха оригинален сувенир.

В началото на новия творчески сезон беше организиран и спортен клуб по „Табата” с треньор Юли Найденов. Млади девойки и жени проявиха интерес, включиха се и клубът започна да провежда редовни тренировки по един час всяка сряда и петък от седмицата. Поради интензивността на тренировъчния процес, а вероятно и от ангажираността на младото поколение постепенно намаляваше броя на присъстващите и в края на 2018г. клубът спря тренировки. Читалището има готовност при набиране на достатъчно желаещи отново да го сформира.

Изпълнихме изготвения за 2018г. културен календар с общо 60 изяви от които бяхме организатори на 38 читалищни събития. Участвахме в разнообразни празници, концерти, фестивали и събори от национален и международен характер.

Стремяхме се да поддържаме и развиваме добро обществено партньорство с ръководството на район „Връбница”, с кметство Мрамор, с училището и детската градина, с пенсионния клуб, църквата „Всех светих”, ПК”Съзнание” и други читалища от столицата и страната.

Продължихме и допълвахме основната си читалищна мисия за разпространяването на непреходните духовни ценности, чрез развиване на творческите способности на читалищните самодейци, чрез формиране на културни потребности и траен интерес към читалищната дейност в подрастващите поколения. Стремяхме се да работим в добър екип осъзнавайки, че винаги може още по-добре и има на какво да се научим.

18.03.2019г.

с.Мрамор